

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnaisten ja senkannattaja ilmestys Astoriassa, Ore., joka tilaati The Western Workmen's Publ. Society'n kustantamana.

Tilauhinnat Yhdysvaltoihin
1 vuosikerta... \$1.50 Puoli vuotta... 90c

Canadaan ja Suomeen
1 vuosikerta... \$1.75 Puoli vuotta... \$1.05

TOVERITAR

Box 99 Astoria, Ore.

Entered as second-class matter July 18th 1911, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3rd, 1879.

TOVERITAR

(THE WOMAN COMRADE)

SUBSCRIPTION RATES

IN THE UNITED STATES:

One year \$1.50 — 6 months 90c

IN CANADA:

One year \$1.75 — 6 months \$1.05

Toimitus:

HELMI MATTSON

Box 99, Astoria, Ore.

TOVERITTAREN TILAAJAMÄÄRÄ OSOTTAA:

Uusia185
Uudistuksia 48
Punaisen Armeijan jäseniä 32
Katkaistu102

PUNAISEN ARMEIJAN JOUKKO KASVAA

Niinkuin näette on tullut uusia jäseniä Toverittaren "Punaiseen Armeijaan". Kuitenkin on tuhannet Toverittaren lukijat jättäneet tilaajamäärän kohottamisen toisten tehtäväksi. Luulotellaan että ei pienet puut roviassa merkitse mitään. Mutta kaikki pienet puut (yksi uusi tilaus Toverittarelle) merkitsee paljon kun jokainen lehden tilaaja lähettää yhden uuden tilauksen Toverittarelle suoraan konttoriin. Silloin syntyy rovio joka ei yksistään lämmittä mutta myös valaisee suurta Toverittaren lukijakuntaa. Voimme mainita että kaikki ne naiset ja miehet, jotka ovat Toverittaren toimittajissa, konttorissa ja muissa töissä ovat liittyneet "Punaiseen Armeijaan". Lähettäkää yksi uusi tilaus Toverittarelle jo tällä viikolla silloin on lehtemme toivotussa

PAKINA

Erästä lehdestä luemme sanat: "Suurin hyvätyö mitä kukaan voi lapsilleen tehdä, on opettaa heille sosialismla mitä se on ja mitä se merkitsee."

Samasta lehdestä luemme toisenkin lauseman:

"Lapset leikkessään elävien kuvien näytäntöjä, ovat vahingossa tappaneet toislaan."

Tuleepa mieleen ajatus: kiinnittävätkö vanhemmat ja kasvattajat kylliksi huomiota tällaisiin lausemiin? Niitä luetaan lehdistä, mutta niihin ei aina lainata vakavaa huomiota.

Jokainen sosialistinen työläinen toivoisi nousevan sukupolven kasvavan tietoisiksi kunnan ihmisiksi; toivoisi näkevänsä lapsensa itseään kehittyneempinä.

Niinhan me toivomme.

Mutta — tämä kapitalistinen yhteiskunta vaikuttaa pienokaisimme, se vetää heitä mukaansa niin voimakkaasti, että lastemme kasvatus omien periaatteittemme mukaisesti, on hyvin vaikeaa.

Nykyisen järjestelmän tukemana on kaikilla työläisten narraamiseksi asetettu monenlaisia vippakonsteja, jotka kiertävät meitä niinkuin hämähäkin verkot selniä. Nuoriso ja lapset eivät ole sen paremmin vapaat näistä viettelyksistä ja porvarillisen järjestelmän sudenkuopista. Heidän herkkiin mieliinsä koetetaan

10,000 ennen kuin kuukausi on kulunut loppuun.

Toverittaren levitysosasto.

Raatajasikoille

Niin, onhan sitä joskus aina puhetta tullaista, että työläisnaisten elämää olisi koetettava saada mukavammaksi. Onhan sitä taistelulla voitettukin pieniä parannuksia. Mutta hirveän paljon on meidänkin naisissa sellaisia, jotka eivät asiaa lainkaan ota ajatellakseen. Varsinkin nuorten piireissä ei tälle ajatukselle anneta tilaa. Sosialistijärjestöön kuulumista pidetään turhana, muuten, paitsi jos on hauskaa seuraa ja ympäröivän vuoksi. Vielä kun tulee kysymykseen puolueen rahallinen avustus, silloin ja nousee tie pystyyn. Aletaan ajatella: "Parempi että olen sieltä poissa. Ei siellä mitään ole huvittavaa, rahaa vain menee. Sääntän senkin rahan, tai ostan sillä jotain sievää vaatetukseeni. Pitäähän tässä olla vähän hienokin, kun toisetkin." Sanotaan: "ei vaatteet tule kysymykseen", mutta ainapa sitä syvempään kumarretaan "hienosti puettulle."

Paljon nuorisoa on ehkä työläisten vapautustaistelun kannallakin. Mutta he ajattelevat: "Olen vielä nuori. Minun ei nyt kannata liian paljon ajatella synkkää todellisuutta. Onhan sitä vielä aikaa myöhemmin. Mutta kuinka usein käy? Eikö se "ai-ka" usein tuo työläisnaiselle raskaan taakan. Liity riveihin nyt jo nuorena. Mikä sitte lieneekin elämäsi tehtävä, toimi oman luokkas eduksi. Nuorena kun alat, voit syventyä tehtävääsi, kehittää henkisiä voimiasi ja saat lamaantumattoman innostuksen. Nuoret köyhällisten tyttäret, älkää odotako tulevaa aikaa. Nyt on meidän aika! Ida Niemelä.

Riveihin

Itä! Itä! Siellä on ainoa työn tasavalta, siellä on ainoa ihanteittemme toteutunut maa. Siellä on vallassa olevien kauhuma. Sen kukistaminen olisi vallassaolevalle luokalle eduksi. Kuinka usein olemmekaan toivonneet, että siellä voittoa suorittaisi vapautustaistelussa. Kuinka

kalkintavoin porvarillista roskaa istuttaa. Tiedämme, että nuorisossa on parhain maaperä niin hyvään kuin pahaan, heissä tehty huono kylvö kasvaa ja varttuu, jos ei sitä ajolassa ymmärretä juurineen pois kitkeä. Porvarillinen koulu tekee tehtävänsä, se ei jätä yhtään aukkoa, josta se laskeisi lasten mielin vapaampia tuulahduksia. Aina ja kaikkialla porvaristo pitää silmällä, että ne edut, joita he ovat ryöstäneet itselleen, säilyisivät heille sukupolvesta sukupolveen. Niinpä he omaksi edukseen kouluissa opettavat lapsille, että kaikki rikkaus ja valta on jumalan säätämä, että on jo syntymästä lähtien hyvä ja pahoja ihmisiä, on "suuria" ja pieniä ihmisiä. He opettavat, että "suuret" miehet ovat itse itsensä kohottaneet omalla nerokkuudellaan siihen kuntaan, jossa ovat; ja että näitä neroja tulee kunnioittaa ja yllistää etuoikeutettuina, jumalallisina, olentoina. Köyhät taas jo luonnostaan ovat syntyneet ja määrätty köyhyteen ja — nöyryyteen.

Mitä kaikkea porvarillinen koulu ajaa lastemme itsetiedottomaan nuoreen mieleen, sen me tiedämme. Se ei vielä riitä.

Porvaristolla on paljon monia erilaisia keinoja, joilla he pimitävät työläisten lapsia. Porvarillinen lasten ja nuorison kirjallisuus on yksi voimakkaimmista keinoista siinä työssä. Koulun välikäkinä lapset lukevat ahmien porvarillisessa hengessä kirjoitettuja kertomuksia, satuja, kat-

hartaasti toivommekaan Hippusi hui- muavan voitokkaana inostamassa meitä, jotka vielä olemme ikeen alla. Joka vähänkin tuntee oman orjuutetun asemansa, toivoo kerrankin pääsevänsä vapaaksi orjuudesta.

Näissä paljaisissa toiveissa on jotain väärää, jotain rikoksellista. Joskus tulee alkoja, jolloin on tehtävä tällä näiden toiveiden kanssa. Sattu- tuu, että meille saapu masentavia tietoja meidän toivojemme maasta. Saamme uutisia, että henkilöitä, jotka eivät ole ainoastaan toivoneet, vaan myöskin toimineet, tarmokkaasti toimineet, kaikkensa uhranneet, että toivojemme maan toverit, jotka ovat olleet meille tien viittoittajina, ovat saaneet salamurhaajan kuulan rintansa. Eikö silloin tunnu rinnasamme jotain outoa? Eikö tunnu, kun oltimme jotain velkaa näillä työn marttyyreille. Eikö tunnu väärältä se, että olemme ainoastaan toivoneet!

Niin, me olemme vain toivoneet, mutta he ovat toimineet ja toimivat edelleen.

Työlläissikot ja veljet! Työn tasavallan julistus, taistelija murhagta, polttakoon tulkirjalmin sydämiämme. Se pankoon kolkuttamaan omlatuntojamme. Silloin kun puhumme hartaasti, silloin myös toimikaamme jotain asiamme hyväksi. Oma sisimpämme sanoo meille näin:

— Älä luule olevasi mikään taistelija, mikään rehellinen proletaari, jos et toiminnallasi sitä osoita. Jos haluat kuulua luokkataistelu armeijaan, on sinun kuuluttava järjestyneitten työläisten riveihin. Puhella ja toivomisilla et saa mitään aikaan, ainoastaan toiminnalla! Viattomain, kaikkensa oikeuden puolesta uhranneiden, toverittemme puolesta huudahtakaamme: Riveihin! Riveihin! Kansainvälisen, vallankumouksellisen liipun alle. — Olga Laine.

CLARA ZETKIN PIETARISSA

Pietarin saapui v.k. 21 p:nä, ilmoittaa P. "Pravda" v.k. 22 p:ltä, tunnettu kommunisti Klara Zetkin. Hatsinan asemalla hänet otettiin vastaan Internationalen sävelillä. Sotilaat muodostivat kunnlavartiston, lapset toivat vieraalle kukkia. Tervehdyspuheessaan Zetkin lausui, et-

selevat kuvia j. n. e. Aina ja joka palkassa tehdään sellaista agitatornia, joka aivan kun itsestään ilmestyy nuoreen sieluun.

Me alkusiet silillä aikaa puheilla ja kirjoituksilla "parannamme maailmaa", emmekä näe tai välitä siitä, miten tulevaisuuden joukko on porvariston kiihoituksille alttiina.

Meillä on jo jossain määrin tehty työtä nuorison valistamiseksi ja tutustamiseksi sosialistiseen aatteeseen. Mutta se tehty työ on vielä liian heikkoa, liian veltoa, sille eivät lasten vanhemmat osoita kylliksi huomiota, eivätkä anna niin suurta merkitystä, kun välttämättä pitäisi antaa.

Useat vanhemmat kyllä usein valittavat: "En enää voi tytölle enkä pojalleni mitään. Heidät vie toiset mukaansa turmellakseen lapseni" j. n. e. Itkusilmin valistuneet äidit huokaavat, että toverijoukko vie heidän lapsensa aivan "läpi kästen".

Jokaisen meistä pitäisi antaa suurempi huomio tälle asialle, meidän on pidettävä puolemma, niin vaikeaa kun se onkin. Lapsille on ennenkalkke hankittava sellaista kirjallisuutta, joka pystyy heistä poistamaan porvarillisen koulun harhaopetuksen. Nuorison ja lasten kirjallisuus pitäisi olla yhtä mielenkiintoista ja mukaansa tempaavaa, kun porvarien tarjoamat kirjat ovat, vain sillä erotuksella, että kasvatuksellinen henki olisi toinen, se on — sosialistinen.

Siinä juuri onkin porvarillisen ope-

tei hän tullut Venäjälle puhumaan kaunista sanoja, vaan ottamaan oppia taistelussa proletariaatin etujen puolesta, jotta hän palattuaan Saksaan voisi jatkaa Rosa Luxemburgin ja Karl Liebknechtin työtä.

LASTEN VIIKKO PIETARISSA

Pietarin "Isvestija" kertoo, että Pietarin työläis- ja talonpoikaisten osasto on päättänyt panna toimeen Pietarissa ja koko Pietarin läänissä "lasten viikon" alkaen v.k. 26 p:stä. Viikon tehtävänä on propaganda sosialistisen kasvatuksen hyväksi ja työläis- ja talonpoikaisten lasten joukkojen innostamiseksi yhteiskunnalliseen kasvatus-työhön sekä samalla käytännölliset työt lastenkotien aseman parantamiseksi. Myöskin kerätään tällä viikolla kaikenlaisia tarvekappaleita.

NEW YORK CITY, N. Y.

Osuuskodin ylimääräisessä kokouksessa lokak. 13 p. keskusteltiin talon ostamisesta kodille ja valittiin komitea myymään osakkeita Brooklynin osuusleipomoon, jonka yhteydessä koti on. Komiteaan tulivat Antti Savikko, Hilma Simpson, Topi Ruippo, Otto Uotila, Mary Koivisto, Fina Muurahainen ja Carl Arvela. Ja jos saadaan rahaa kokoon noin \$20,000, niin talo ostetaan. Siis lainataa rahanne tai ostakaa osakkeita Brooklynin os.-leipomosta, siellä on rahanne varmemmassa tallessa kuin porvarien pankissa. Lainoista maksetaan 4 pros. ja osakkeita 5 prosenttia korkoa. — Osuuskoissa, 241 Lenox Ave., ottaa myös rahaa vastaan Lydia Heikkilä. — Os-kodin agitatornikomiteaan tuli: Ellen Sepälä, Hugo Järviö, Topi Ruippo, Miida Hiltunen ja L. Heikkilä. — Ompeluseuran johtajaksi Ida Pelkoson tilalle tuli Hilma Lintula. Keskiviikkoiltoina taas ommellaan ja kuunnellaan puheita y. m. ohjelmaa osuuskoissa. — Arpaajat pidetään keuhkilla. — Äänestettiin, joko edelleen pidetään paikanvälitystoimistoa kodin yhteydessä. 15 äänellä 8 vastaan jatketaan liikettä ja jätettiin johtokunnan huoleksi tehdä sen kanssa kuten parhaaksi näkee.

Ei luovutettu rahaa äitien ja las-

tuksen salaisuus, että se on kyllin yksinkertaista ja helposti ymmärrettävää, mutta samalla kertaa kyllin liottua ja varmistaa vaikuttavaa. Kasvatustyötä he tekevät sitkeästi, lakkaamatta, esittävä ajatuksensa muilla esimerkeillä valaisten ja aina siinä hengessä, että se on tarpeeksi voimakkaasti hallitsevan luokan etujen mukaista.

Sosialistien tulit tässä suhteessa ottaa porvareista esimerkkiä. Meidän olisi aivan yhtä sitkeästi — ja vieläkin sitkeämmästi — tehtävä nuorison keskuudessa, ja aivan lapsesta pitäen, valloitus työtä oman aatteemme hyväksi; oman luokkamme eduksi.

Kaikkilla keinoilla meidän pitäisi pyytää poikamme ja tyttäremme luokalleme uskollisina.

Niinkuin jo sanoin, on se vaikeaa! Kuinka usein kuulemmekaan poikasten ihallevan sotilasparateja, haluavan pukeutua lasten univormuihin sotilaiden tapaan, haluavan pysyä itselleen j. n. e. ja tyttöjen leikkiesään matkivan sairaanhoitajattaria, teatterinäyttelijöitä, tanssityttöjä.

Ja yleensä kaikkea mitä he näkevät kuvissa ja kirjoituksissa yllistettävänä. Sosialistinen kasvatus ei ole tällaisessa ympäristössä helppoa, sen vieläkin kertaamme. — Kukapa lapsista ihallisi kuvissa tai näytelmissä puutteen alaista ryysyistä työmiestä tai harmaahapsista vanhusta, itkevää äitiä, safrasta lasta eli sokeaa ja rampaa ihmistä.

Ei sellaisiin esimerkkeihin aina-